

هیأت معارف جنگ
شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

منش فرماندهی

به روایت استاد شهید سپهبد علی صیاد شیرازی
گردآورنده: احمد نوروزی فرسنگی

چاپ اول

هیأت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

تهران، بهار ۱۳۸۵

صیاد شیرازی، علی، ۱۳۲۳ - ۱۳۷۸.

منش فرماندهی: به روایت استاد شهید سپهبد علی صیاد شیرازی / گردآورنده
احمد نوروزی فرسنگی. - تهران: عرشان، ۱۳۸۴.
هفته، ۲۳۲ ص. : مصور (رنگی).

هیات معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

ISBN : ۹۶۴ - ۸۷۰۵ - ۰۳ - ۸

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. فرماندهی (اسلام). ۲. مدیریت (اسلام). ۳. علوم نظامی - -

مدیریت - - ایران. ۴. علوم نظامی (اسلام). الف. نوروزی فرسنگی، احمد،

۱۳۲۱ - گردآورنده. ب. عنوان.

۲۹۷/۸۴۳۲

BP ۲۳۱/۶۱

م ۸۴ - ۱۷۷۹۳

کتابخانه ملی ایران

چاپ اول: ۱۳۸۵

گردآورنده: احمد نوروزی فرسنگی

سرویراستار: محمود ریاحی

ویراستار تخصصی: دکتر محمد رضا رضوان طلب

ویراستار ادبی و فنی: عبدالله آل بوغبیش

طراحی جلد: مجتبی پارسا

طراحی یونیفورم: داریوش خانجائزاده

تایپ و صفحه آرایی: غلامحسین قدسی

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

فرم بندی دیجیتال: سایت رایانه سازمان چاپ و انتشارات

شمارگان: ۳۰۰۰

ناشر: انتشارات عرشان

مرکز پخش: صندوق پستی ۱۷۱ - ۱۹۵۶۵ تلفن: ۲۲۴۵۱۳۴۴ نمابر: ۲۲۴۴۰۹۲۶

قیمت با جلد شومیز: ۱۸۰۰ تومان. قیمت با جلد لمینیت: ۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و ... متعلق به

«هیات معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

تقدیم به مسند نشین سریر وجود، یکہ تاز عرصہ غیب و شہود،
حضرت مہدی موعود (عجل اللہ تعالیٰ فرجہ الشریف).

- به بیدارگر قرن، فریاد گر زمان، مظهر علم و عرفان، خمینی
قہرمان (رحمہ اللہ علیہ).

- به مظهر شجاعت حسینی، خلف صدق خمینی، رہبر پرشکوه،
خامنه ای نستوه.

- به روز آفرینان شب ستیز و به نور آفرینان ظلمت گریز، شهیدان
شاهد و شاهدان شهید.

- به طلایہ داران پهنہ پیکار کہ پشت مرگ از صلابتشان لرزید.

- به ملت غیور و سلحشور ایران کہ تاریخ از غیرتش به حیرت نشست.

- به روح آن مردِ مرد - شہسوار عرصہ نبرد، امیر دلاور، سپہبد نام آور،
شہید علی صیّاد شیرازی.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	سیزده
دیباچه	پانزده
بخش یکم: مقدمه	۱
بخش دوم: شناخت نعمت و شکر نعمت (قسمت یکم)	۱۱
بخش سوم: شناخت نعمت و شکر نعمت (قسمت دوم).....	۲۳
بخش چهارم: مسئولیتها و وظایف مدیر و فرمانده (تصمیم گیری)	۳۷
بخش پنجم: برنامه ریزی	۵۳
بخش ششم: سازماندهی	۶۵
بخش هفتم: هماهنگی و کنترل (قسمت یکم)	۷۵
بخش هشتم: هماهنگی و کنترل (قسمت دوم)	۸۵
بخش نهم: ایجاد انگیزه و ابتکار (قسمت یکم).....	۹۳
بخش دهم: ایجاد انگیزه و ابتکار (قسمت دوم)	۱۰۵
بخش یازدهم : چاره جویی و پیشگیری (قسمت یکم)	۱۱۵
بخش دوازدهم: چاره جویی و پیشگیری (قسمت دوم)	۱۲۹

۱۳۹	بخش سیزدهم: بررسی و ارزیابی عوامل پیروزی و ناکامی
۱۵۹	بخش چهاردهم: جمع آوری اطلاعات و آمار لازم
۱۷۷	بخش پانزدهم: جذب نیروهای صالح
۱۸۷	بخش شانزدهم: تشویق و توبیخ
۱۹۹	بخش هفدهم: عکسها
۲۲۵	فهرست منابع و مآخذ
۲۲۷	نمایه کتاب منش فرماندهی

پیشگفتار

« معارف جنگ » مجموعه ای از بازیافته ها، ذخایر و دستاوردهای جبهه های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاریها، ایثارگریها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه های جوشان آنها به سینه های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می گردد.

سازمان افتخاری « هیأت معارف جنگ » که از پاییز سال ۱۳۷۳، با بنیانگذاری امیر سرافراز ارتش اسلام « شهید سپهبد علی صیاد شیرازی » و حمایت های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی بر عهده گرفته مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خدای متعال مبنی بر:

« وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ »

با صداقت و تلاش دسته جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخار آمیز را که با گرایش « پژوهشی - آموزشی » شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خدا دارد.

شیوه کار هیأت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه های نبرد بدین ترتیب بوده است که بر اساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را برعهده داشته اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشتهای تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه ای از حقایق و واقعیت های تلخ و شیرین را گردآوری نموده و در نهایت بعد از تطبیق آنها با مدارک و اسناد جبهه های نبرد در مسیر تدوین قرار می دهند.

هیأت معارف جنگ « شهید سپهبد علی صیاد شیرازی »

دیباچه

امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهبد علی صیادشیرازی» از پاییز سال ۱۳۷۳ بنا به دعوت فرماندهی نیروی زمینی وقت، سلسله درس‌هایی را تحت عنوان «معارف جنگ» برای فرماندهان و دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (علیه السلام) ارائه نمود. هریک از جلسات این سلسله درسها، در دوبخش عمده و همراه با نمایش فیلم و اسلاید به شرح زیر برگزار شده است:

۱. دربخش اول: «منش فرماندهی در ارتش اسلام» که صرفاً توسط خود استاد شهید بیان شده است.

۲. بخش دوم: «شناخت ارتش»^۱ که توسط استاد شهید و جمعی از هم‌زمانش و با هدایت و نظارت خود ایشان بیان گردیده است.

چارچوب ارائه «معارف جنگ» در هر جلسه که معمولاً دوساعت به طول می‌انجامید در نه بخش به شرح زیر خلاصه شده است:

بخش اول - قرائت قرآن و سپس سرود جمهوری اسلامی ایران

بخش دوم - ارائه درس منش فرماندهی در ارتش اسلام.

بخش سوم - پرسشهایی از دانشجویان. (از مباحث جلسه قبل)

بخش چهارم - پاسخ به تعدادی از پرسشهای کتبی منتخب دانشجویان.

۱. در بخش «شناخت ارتش» مباحث سه گانه زیر بیان شده است:

مبحث یکم - ارتش قبل از به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی «شناخت ارتش»

مبحث دوم - ارتش و انقلاب اسلامی (تحول درونی - پیوستگی تدریجی به انقلاب)

مبحث سوم - ارتش در انقلاب اسلامی «ظهور ارتش جمهوری اسلامی» در دوبخش:

بخش یکم - نبردهای مهم با ضد انقلاب

بخش دوم - نبردهای مهم در جنگ تحمیلی

بخش پنجم - مروری کوتاه به مباحث جلسه قبل.

بخش ششم - ارائه درس شناخت ارتش.

بخش هفتم - نتیجه‌گیری از مباحث جلسه درس.

بخش هشتم - توزیع جوایز در تقدیر از دانشجویانی که در فراگیری درس

« معارف جنگ » اهتمام بیشتر ورزیده اند. (پاسخ صحیح به پرسشها - بهترین

پرسش کنندگان - بهترین مقاله نویسان)

بخش نهم - دعای پایان جلسه.

بخش اول این سلسله درسها که تحت عنوان « منش فرماندهی در ارتش

اسلام » و با اخلاص و نیاز سنجی خاص خود در جمع کاربران علم فرماندهی و

مدیریت و در سال تحصیلی ۷۸ - ۱۳۷۷ مطرح شده است، تدوین و تنظیم آن

پس از شهادت استاد شهید، با همت، هدایت و نظارت یکی از دوستان دانش

(امیرسرتیپ ۲ محمود ریاحی) در دستور کار « هیأت معارف جنگ » قرار گرفت و

پس از پیاده کردن نوارها و آمیختن آن با یادداشتهایی که از استاد شهید به جا

مانده بود در تدوین و تنظیم کتاب حاضر همت گماشته شد^۱.

ویرایش تخصصی، تحقیق و بازنگری این دروس نیز توسط یکی از اساتید

حوزه و دانشگاه « جناب حجت الاسلام آقای دکتر محمد رضا رضوان طلب »

که خود از ارادتمندان صیاد دلهای بسیجیان و حق باوران است انجام شد که تا

حد امکان نیز منابع روایی و نقل قولهای آن را جستجو و ثبت نمودند.

۱. در تنظیم کتاب، در آغاز هر جلسه، چند صفحه از آن تحت عنوان « خلاصه درس » آمده است، که همان متنی است که استاد شهید در ارائه درس به صورت اسلاید از آن استفاده کرده اند.

مقدمه کتاب نیز با قلم شیوای این استاد محترم به رشته تحریر درآمده است و شایسته است از ایشان و تمامی همکاران که در هر زمینه مسئولیت تهیه این کتاب را به عهده گرفتند تشکر نماییم.

احمد نوروزی فرسنگی

بهار، ۱۳۸۵